

คำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทย

หยุน หลี¹ และ ซัลมาน ดาราฉาย^{2*}

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสมัยใหม่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

²อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสมัยใหม่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

*Corresponding author e-mail: salman.dar@kbu.ac.th

Received: 8/10/2025, Revised: 22/12/2025, Accepted: 27/12/2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) จำแนกชนิดของคำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทย และ 2) วิเคราะห์ความถี่ของคำสรรพนามในบทเพลงดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเก็บข้อมูลบทเพลงยอดนิยมประจำปี พ.ศ. 2566 จากเว็บไซต์ www.joox.com/th ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการด้านการฟังเพลงในรูปแบบออนไลน์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ข้อมูลคำสรรพนามที่รวบรวมได้มีจำนวน 23 คำ ซึ่งมีความถี่ในการปรากฏรวม 3,361 ครั้ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคืออัตราส่วนร้อยละ ผลการวิจัยปรากฏว่า คำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทยจำแนกได้ 4 ชนิด เรียงลำดับตามความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ คำบุรุษสรรพนาม (ร้อยละ 80.93) คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ (ร้อยละ 12.02) คำสรรพนามแยกฝ่าย (ร้อยละ 3.72) และคำสรรพนามชี้เฉพาะ (ร้อยละ 3.33) สรุปได้ว่า บทเพลงยอดนิยมมีแนวโน้มใช้คำบุรุษสรรพนามมากที่สุด เพื่อเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสาร ผู้รับสาร และบุคคลหรือสิ่งที่กล่าวถึง ยิ่งไปกว่านั้น คำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมยังเป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางการสื่อสารที่เน้นผู้ฟังเป็นหลัก และมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ทางอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดร่วมกัน ผลการวิจัยอาจเป็นแนวทางให้แก่นักประพันธ์เพลงและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเพลงไทยในการเลือกใช้คำสรรพนามที่เหมาะสมต่อผู้ฟัง เพื่อสร้างอารมณ์ ความสัมพันธ์ และความเข้าใจร่วมระหว่างผู้ร้องกับผู้ฟัง

คำสำคัญ: คำสรรพนาม, บทเพลงยอดนิยม, นักร้องไทย

Pronoun Use in Thai Popular Songs

Yun Li¹ and Salman Darachai^{2*}

¹Master Student in Thai Language to Modern Communication Program, Faculty of Liberal Arts,
Kasem Bundit University

^{2*}Lecturer, Department of Thai Language to Modern Communication, Faculty of Liberal Arts,
Kasem Bundit University

Abstract

This study classifies the types of pronouns used in popular songs performed by Thai singers and analyzes their frequency in the corpus. Using purposive sampling, the study selected popular songs released in 2023 from www.joox.com/th, one of the largest online music streaming platforms in Thailand. A total of 23 pronoun forms were identified, occurring 3,361 times in the corpus. The data were analyzed using percentage statistics.

Four types of pronouns were identified. Personal pronouns were the most frequent (80.93%), followed by indefinite pronouns (12.02%), distributive pronouns (3.72%), and demonstrative pronouns (3.33%). These results suggest that popular songs rely heavily on personal pronouns to construct interpersonal relationships between speakers and listeners. The overall distribution of pronoun types further suggests a listener-oriented discourse style that facilitates emotional connection. The findings may serve as a useful reference for Thai songwriters and other music industry professionals involved in lyric production when considering how pronoun use can be tailored to different audiences to foster emotional engagement and mutual understanding.

Keywords: pronouns, popular songs, Thai singers

บทนำ

บทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นเพื่อเผยแพร่ผ่านระบบอุตสาหกรรมดนตรี โดยมีโครงสร้างของเพลงและถ้อยคำที่เข้าถึงง่าย ผู้ฟังสามารถจดจำคำร้อง จังหวะ และทำนอง แล้วร้องตามต้นฉบับได้โดยสะดวก จึงอาจได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในช่วงเวลาหนึ่ง บทเพลงเหล่านี้เรียกได้ว่าเป็นบทเพลงยอดนิยม (popular song) (Negus, 1996; Frith, 2004) บทเพลงยอดนิยมนอกจากจะเป็นสื่อที่ให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟังแล้ว ยังทำหน้าที่สะท้อนเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้วยการบันทึกประสบการณ์และความทรงจำที่ผู้คนในสังคมมีร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาคำร้อง ท่วงทำนอง และการเล่าเรื่องที่สะท้อนประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศ บทเพลงยอดนิยมจึงกลายเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานด้านวัฒนธรรมที่นักวิชาการสามารถใช้วิเคราะห์การเปลี่ยนผ่านของเอกลักษณ์และค่านิยมของสังคม (Sawangchot, 2025) นอกจากนี้ บทเพลงยอดนิยมยังเป็นเครื่องมือสร้างความผูกพันทางสังคมและเป็นสะพานเชื่อมระหว่างคนรุ่นหนึ่งสู่คนรุ่นต่อไป ยิ่งไปกว่านั้น บทเพลงยอดนิยมยังเป็นสื่อที่มีศักยภาพในการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้จริง (Masiri, 2024)

บทเพลงโดยทั่วไปใช้ภาษาเพื่อกำหนดท่าทีของผู้ร้องและสื่อสารความใกล้ชิด ความห่างเหิน หรือความรู้สึกร่วมกันด้วยการเลือกใช้คำสรรพนาม เช่น “ฉัน-เธอ” หรือ “เรา-เขา” คำสรรพนามไม่ได้เป็นเพียงองค์ประกอบที่ทำให้เนื้อเพลงมีความเป็นธรรมชาติและเข้าใจง่ายเท่านั้น แต่ยังสะท้อนเอกลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมที่ผู้ฟังสามารถเชื่อมโยงเนื้อเพลงกับประสบการณ์ของตนได้ด้วย (ณฐ อังศุวิริยะ, บุษกร โกมลตรี และ จตุพร เพชรบุรณ, 2563) คำสรรพนามยังทำหน้าที่เป็นกลวิธีทางวาทศิลป์ (rhetorical strategy) ในการโน้มน้าวและสร้างอารมณ์ร่วมในบทเพลง โดยคำสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง เช่น “ผม” “ฉัน” และคำสรรพนามบุรุษที่สอง เช่น “คุณ” “เธอ” ช่วยเปิดพื้นที่ในบทเพลงให้ผู้ฟังรู้สึกราวกับว่า ผู้ร้องพูดถึงผู้ฟังโดยตรง ส่วนคำสรรพนามบุรุษที่สาม เช่น “เขา” “มัน” ใช้ในการกล่าวอ้างถึงบุคคลหรือสิ่งอื่น ซึ่งช่วยสร้างมิติของเหตุการณ์ที่กว้างขึ้น งานวิจัยด้านภาษาศาสตร์ (Richardson, 2011 ; Sawangchot, 2025) บ่งชี้ว่าการใช้คำสรรพนามในบทเพลงเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ที่ช่วยให้บทเพลงมีพลังและมีอิทธิพลต่อผู้ฟังมากขึ้น

จากการสังเกตเบื้องต้น ผู้วิจัยพบการใช้คำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ www.joox.com/th ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่มีบริการสำหรับการฟังเพลงในรูปแบบออนไลน์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย (Perez, 2016) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ก) “บางสิ่งก็คล้ายบทเรียน ที่ฉันไม่เคยผ่านมันได้เลยซ้ำ ๆ” (เพลงมีผลต่อหัวใจ)

(ข) “แต่ถ้าวันหนึ่ง ใครคิดจะเปลี่ยนใจก็คงไม่สาย” (เพลงไม่มีเธอ ไม่ตาย)

(ค) “นั่นคือ Caption แบบหวมมากพุดยาก” (เพลงภูเขาบังเส้นผม)

ตัวอย่าง (ก) แสดงให้เห็นคำว่า “ฉัน” และคำว่า “มัน” ซึ่งเป็นคำสรรพนามบุรุษที่หนึ่งและคำสรรพนามบุรุษที่สาม ตามลำดับ สำหรับตัวอย่าง (ข) มีคำว่า “ใคร” ที่เป็นคำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ ซึ่งมีความหมายเกี่ยวกับบุคคล และตัวอย่าง (ค) เริ่มต้นด้วยคำว่า “นั่น” ซึ่งเป็นคำสรรพนามชี้เฉพาะ ใช้อ้างถึงสิ่งที่อยู่ไกล

ตัวอย่างเหล่านี้แสดงให้เห็นคำสรรพนามประเภทต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทเพลงยอดนิยมซึ่งเผยแพร่ทางสื่อออนไลน์

จากความสำคัญของบทเพลงยอดนิยมและการใช้คำสรรพนามในบทเพลงดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีคำถามการวิจัย (research question) 2 ประการ ได้แก่ 1) คำสรรพนามที่ปรากฏใช้ในบทเพลงยอดนิยมสามารถจำแนกเป็นกี่ชนิด และ 2) คำสรรพนามแต่ละชนิดมีความถี่ในการปรากฏมากน้อยเพียงใด การสำรวจวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ภาษาในบทเพลงไทยพบงานร่วมสมัย เช่น การศึกษาเรื่อง “กลวิธีการใช้ภาษาและความเชื่อในเรื่องความรักที่ปรากฏในบทเพลงไทยสากลปัจจุบัน” (ณฐ อังศุวิริยะ และคณะ, 2563) การศึกษาเรื่อง “การสื่อสารความหมาย “มือที่สาม” ในเพลงไทยสมัยนิยม พ.ศ. 2527-2566” (ศุภศิลป์ ธรรมถิวัธ, 2566) การศึกษาเรื่อง “การศึกษาเพลงนั้สการร่วมสมัยของ W501 ช่วงปีพุทธศักราช 2557-2564” (ปฎิญา ตริวิวัฒน์กุล, สกาวรุ่ง สายบุญมี และ นันธิดา จันทรางศุ, 2567) การศึกษาเรื่อง “แนวคิดเรื่องความรักในบทเพลงยอดนิยมของเทย์เลอร์ สวิฟต์” (ปริยาภรณ์ เจริญบุตร, สันติภาพ บรรชิต และ อภิสิทธิ์ บุญโสดากรณ์, 2567) การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์คำสแลงที่ใช้ในเนื้อเพลงยอดนิยมบน TikTok บิลบอร์ดชาร์ต” (อาอีชะห์ เชื้อชาติ และคณะ, 2568) การศึกษาเรื่อง “Development of Ontology for Thai Country Songs” (Jaitiang et al., 2023) และการศึกษาเรื่อง “Thai Rap Songs Through the World Englishes Approach: Code-Switching and Nativization” (Ruanglertsilp, 2024)

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นยังไม่มีการศึกษาใดที่มุ่งวิเคราะห์คำสรรพนามอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะคำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทยที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ www.joox.com/th ซึ่งเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีความโดดเด่นในบริบทแพลตฟอร์มสตรีมมิงของไทย การศึกษาเรื่อง “คำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทย” จะแสดงข้อค้นพบเกี่ยวกับชนิดและความถี่ของคำสรรพนามที่ปรากฏใช้ในบทเพลงดังกล่าว ซึ่งมีส่วนช่วยในการทำความเข้าใจลักษณะการใช้ภาษาที่สะท้อนรูปแบบการสื่อสารของคนไทยร่วมสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารผ่านบทเพลงยอดนิยมที่เป็นสื่อสร้างสรรค์ (creative media) ประเภทหนึ่งซึ่งเข้าถึงผู้คนอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังอาจเป็นแนวทางสำหรับนักประพันธ์เพลงและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเพลงไทยในการพิจารณาเลือกใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ ความสัมพันธ์ และความเข้าใจร่วมระหว่างผู้ร้องกับผู้ฟัง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาเรื่องดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อจำแนกชนิดของคำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ความถี่ของคำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทย

กรอบแนวคิด

1. แนวคิดเรื่อง “ชนิดของคำสรรพนาม” (วิจิตร ภาณุพงศ์ และอนันต์ เหล่าเลิศวรกุล, 2555) ที่กล่าวถึงคำสรรพนามว่าเป็นคำที่ใช้แทนนาม โดยทำหน้าที่เป็นส่วนหลักของนามวลีได้เหมือนค่านาม คำสรรพนามจำแนกเป็น 5 ชนิด ได้แก่ 1) คำบุรุษสรรพนาม 2) คำสรรพนามถาม 3) คำสรรพนามชี้เฉพาะ 4) คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ และ 5) คำสรรพนามแยกฝ่าย

2. แนวคิดเรื่อง “คำแทน” (นวรรณ พันธุมธา, 2559) ที่เสนอว่า ในการสื่อสารโดยทั่วไป ผู้ส่งสารมักใช้คำหลัก ได้แก่ ค่านามและคำกริยา แต่บางกรณี ผู้ส่งสารอาจใช้คำอีกชนิดหนึ่งแทนคำหลักก็ได้ คำชนิดนี้เรียกว่า คำแทน ซึ่งจำแนกเป็น 6 ชนิด ได้แก่ 1) คำบอกบุรุษ 2) คำชี้เฉพาะ 3) คำไม่ชี้เฉพาะ 4) คำบอกจำนวน 5) คำบอกการแยก และ 6) คำบอกผู้ทำร่วม

นิยามศัพท์

1. คำสรรพนาม หมายถึง คำที่ใช้แทนนาม คำสรรพนามทำหน้าที่เป็นส่วนหลักของนามวลีได้เช่นเดียวกับค่านาม คำสรรพนามแบ่งเป็นชนิดต่าง ๆ ได้แก่ คำบุรุษสรรพนาม คำสรรพนามถาม คำสรรพนามชี้เฉพาะ คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ และคำสรรพนามแยกฝ่าย

2. บทเพลงยอดนิยม หมายถึง บทเพลงที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในกลุ่มคนส่วนใหญ่ ซึ่งสำรวจและจัดอันดับโดยเว็บไซต์ www.joox.com/th

3. นักร้องไทย หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการขับร้องเพลง และประกอบอาชีพด้านการร้องเพลงในบริบทของประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัย ได้แก่ บทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทยที่เผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ การเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive random sampling) (ปาริชาติ สถาปิตานนท์, 2557) โดยเลือกบทเพลงยอดนิยมประจำปี พ.ศ. 2566 จากเว็บไซต์ www.joox.com/th ซึ่งจัดอันดับบทเพลงยอดนิยมไว้ 100 อันดับ สาเหตุที่เลือกเว็บไซต์ www.joox.com/th เนื่องจากเว็บไซต์นี้มีคุณสมบัติโดดเด่น 3 ประการ ได้แก่ 1) มีการแสดงเนื้อเพลงแบบประสานจังหวะ (lyrics synchronization) และโหมดคาราโอเกะ (sing-along/karaoke) ที่เปิดช่องทางให้ผู้ให้บริการสามารถร้องเพลงพร้อมกัน ซึ่งเป็นจุดขายสำคัญเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและประสบการณ์ระหว่างผู้ใช้ (MusicPressAsia, 2022) 2) มีฐานผู้ใช้บริการซึ่งมีพฤติกรรมการฟังที่โดดเด่นในประเทศไทย (GWI, 2022) และ 3) มีบริการด้านการฟังเพลงในรูปแบบออนไลน์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับบริการประเภทเดียวกัน (Perez, 2016)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลคำสรรพนามจากกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้ตามข้อที่ 1 โดยตรวจสอบชนิดของคำและความหมายของคำจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2566) เช่น คำว่า “ผม” หมายถึง คำใช้แทนตัวผู้พูด เพศชาย ใช้พูดโดยสุภาพ เป็นสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง คำว่า “คุณ” หมายถึง คำใช้แทนผู้ที่เราพูดด้วย เป็นคำสุภาพ เป็นสรรพนามบุรุษที่สอง ส่วนคำว่า “เขา” หมายถึง คำใช้แทนผู้ที่เราพูดถึง เป็นสรรพนามบุรุษที่สาม สำหรับคำว่า “ใคร” หมายถึง ผู้ใดผู้หนึ่ง คนใดคนหนึ่ง ซึ่งมีได้กำหนดแน่นอนลงไป และคำว่า “นี้” หมายถึง คำใช้แทนนามที่อ้างถึงบุคคลหรือสิ่งที่อยู่ใกล้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมคำสรรพนามได้จำนวนทั้งสิ้น 23 คำ ซึ่งมีความถี่ในการปรากฏรวม 3,361 ครั้ง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลคำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมเพื่อจำแนกคำสรรพนามออกเป็นชนิดต่าง ๆ โดยมีกรอบแนวคิดที่ประกอบด้วย 1) แนวคิดเรื่อง “ชนิดของคำสรรพนาม” (วิจิตรนัฏ ภาณุพงศ์ และอนันต์ เหล่าเลิศวรกุล, 2555) และ 2) แนวคิดเรื่อง “คำแทน” (นworรณ พันธ์เมธา, 2559) ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ชนิดของคำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยม ซึ่งเป็นตัวแปรต้น (independent variable) และความถี่ในการปรากฏของคำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยม ซึ่งเป็นตัวแปรตาม (dependent variable) ผู้วิจัยคำนวณค่าความถี่และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนามุ่งเปรียบเทียบหรือทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า คำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทยสามารถจำแนกเป็น 4 ชนิดเรียงลำดับตามความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ คำบุรุษสรรพนาม คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ คำสรรพนามแยกฝ่าย และคำสรรพนามชี้เฉพาะ ดังข้อมูลในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 คำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทย

คำสรรพนาม	รูปภาษาที่เป็นตัวบ่งชี้	ความถี่	
		จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
1. คำบุรุษสรรพนาม			
1.1 คำสรรพนามบุรุษที่ 1	1. ฉัน (796) 2. เรา (180)	2,720	80.93
	3. ผม (40) 4. เค้า (11)	1,027	30.56
1.2 คำสรรพนามบุรุษที่ 2	1. เธอ (1,225) 2. คุณ (57)	1,293	38.47
	3. ออเจ้า (7) 4. ท่าน (4)		
1.3 คำสรรพนามบุรุษที่ 3	1. มัน (317) 2. เขา (83)	400	11.90

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คำสรรพนาม	รูปภาษาที่เป็นตัวบ่งชี้	ความถี่	
		จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
2. คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ		404	12.02
2.1 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับบุคคล	ใคร (184)	184	5.47
2.2 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ	1. อะไร (82) 2. ไต (8)	90	2.68
2.3 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสถานที่	ไหน (79)	79	2.35
2.4 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับปริมาณ	1. เท่าไร (29) 2. เท่าไหร่ (15)	44	1.31
2.5 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับเวลา	เมื่อไหร่ (7)	7	0.21
3. คำสรรพนามแยกฝ่าย	กัน (125)	125	3.72
4. คำสรรพนามชี้เฉพาะ		112	3.33
4.1 คำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ใกล้	1. นี่ (71) 2. นี้ (6)	77	2.29
4.2 คำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกล	1. นั้น (31) 2. นั่น (3)	34	1.01
4.3 คำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลมาก	นั่น (1)	1	0.03
รวม		3,361	100.00

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นคำสรรพนามชนิดต่าง ๆ เรียงลำดับตามความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ คำบุรุษสรรพนาม (ร้อยละ 80.93) คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ (ร้อยละ 12.02) คำสรรพนามแยกฝ่าย (ร้อยละ 3.72) และคำสรรพนามชี้เฉพาะ (ร้อยละ 3.33) คำบุรุษสรรพนามแบ่งเป็น 3 ชนิด ประกอบด้วย คำสรรพนามบุรุษที่ 1 คำว่า “ฉัน” “เรา” “ผม” “เค้า” คำสรรพนามบุรุษที่ 2 คำว่า “เธอ” “คุณ” “อ้อเจ้า” “ท่าน” และคำสรรพนามบุรุษที่ 3 คำว่า “มัน” “เขา” ทั้งนี้ คำบุรุษสรรพนามที่มีความถี่ในการปรากฏมากที่สุด ได้แก่ คำสรรพนามบุรุษที่ 2 (ร้อยละ 38.47) รองลงมาเป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 (ร้อยละ 30.56) และคำสรรพนามบุรุษที่ 3 (ร้อยละ 11.90) ตามลำดับ ส่วนคำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะแบ่งเป็น 5 ชนิด ได้แก่ คำที่มีความหมายเกี่ยวกับบุคคล คำว่า “ใคร” คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ คำว่า “อะไร” “ใด” คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสถานที่ คำว่า “ไหน” คำที่มีความหมายเกี่ยวกับปริมาณ คำว่า “เท่าไร” “เท่าไหร่” และคำที่มีความหมายเกี่ยวกับเวลา คำว่า “เมื่อไหร่” คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ คำที่มีความหมายเกี่ยวกับบุคคล (ร้อยละ 5.47) รองลงมาคือคำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ (ร้อยละ 2.68) และคำที่มีความหมายเกี่ยวกับสถานที่ (ร้อยละ 2.35) ตามลำดับ สำหรับคำสรรพนามแยกฝ่ายมีรูปภาษาที่เป็นตัวบ่งชี้เพียงคำเดียวคือคำว่า “กัน” โดยมีความถี่ในการปรากฏร้อยละ 3.72 นอกจากนี้ คำสรรพนามชี้เฉพาะ

แบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ คำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ใกล้ คำว่า “นี่” “นี้” คำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกล คำว่า “นั่น” “นั้น” และคำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลมาก คำว่า “นั่น” คำสรรพนามชี้เฉพาะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ คำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ใกล้ (ร้อยละ 2.29) รองลงมาคือคำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกล (ร้อยละ 1.01) และคำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลมาก (ร้อยละ 0.03) ตามลำดับ คำสรรพนามชนิดต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

1. คำบุรุษสรรพนาม

คำบุรุษสรรพนาม หมายถึง คำสรรพนามที่ใช้ระบุแทนบุคคลเพื่อแสดงว่าเป็นผู้ส่งสาร ผู้รับสาร หรือผู้ที่กล่าวถึง จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า คำบุรุษสรรพนามแบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ คำสรรพนามบุรุษที่ 1 คำสรรพนามบุรุษที่ 2 และคำสรรพนามบุรุษที่ 3 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) “ฉัน₁มีแค่เธอ₁ และเธอ₂ก็มีเพียงฉัน₂” (เพลงไม่มีเธอ ไม่ตาย)

(2) “คำ₁ที่เธอ₁บอกรักเขา₁ รูป₁ที่เธอ₂กอดกับเขา₂ เธอ₃ลงให้เห็นทุกวัน” (เพลงลบนานาที่มีเธอ)

ตัวอย่างที่ (1) แสดงให้เห็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 คำว่า “ฉัน₁” “ฉัน₂” โดยคำแรก ปรากฏหน้าคำกริยากรรม “มี” และคำที่สองปรากฏหลังคำบอกความสำคัญ “เพียง” ตัวอย่างนี้ยังแสดงให้เห็นคำสรรพนามบุรุษที่ 2 คำว่า “เธอ₁” “เธอ₂” ซึ่งปรากฏหลังคำบอกความสำคัญ “แค่” และคำเชื่อมบอกความคล้ายตาม “และ” ตามลำดับ ในตัวอย่างที่ (2) มีคำสรรพนามบุรุษที่ 2 คำว่า “เธอ₁” “เธอ₂” “เธอ₃” ซึ่งปรากฏหน้าคำกริยา “บอกรัก” “กอด” “ลงให้เห็น” ตามลำดับ และคำสรรพนามบุรุษที่ 3 คำว่า “เขา₁” “เขา₂” โดยคำแรกอยู่หลังคำกริยา “บอกรัก” และคำที่สองอยู่หลังคำเชื่อมบอกผู้มีส่วนร่วม “กับ”

2. คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ

คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ หมายถึง คำสรรพนามที่ไม่ระบุหรือกำหนดแน่นอนว่าหมายถึงผู้ใด สิ่งใด สถานที่ใด ปริมาณเท่าไร หรือเวลาเมื่อไร จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะจำแนกตามความหมายได้ 5 ชนิด คือ คำที่มีความหมายเกี่ยวกับบุคคล คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสถานที่ คำที่มีความหมายเกี่ยวกับปริมาณ และคำที่มีความหมายเกี่ยวกับเวลา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(3) “แต่ใครก็รู้ความจริง มันไม่ได้หายไปไหน” (เพลงดวงจันทร์กลางวัน)

(4) “มีบางอย่างที่คล้ายกัน ก็แค่รู้สึกอยากหาอะไรให้เธอดีม๊ากกั๊วหนึ่ง” (เพลงเอามั๊ย)

ตัวอย่างที่ (3) แสดงให้เห็นว่า คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ คำว่า “ใคร” เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งปรากฏหลังคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง “แต่” ส่วนคำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ คำว่า “ไหน” เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับสถานที่ และเป็นส่วนหนึ่งของกริยาวิเศษณ์ “ไม่ได้หายไปไหน” สำหรับตัวอย่างที่ (4) มีคำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ คำว่า “อะไร” ที่ปรากฏหลังกริยาเรียง “รู้สึกอยากหา” คำว่า “อะไร” เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในบริบทนี้อาจหมายถึงเครื่องดื่มชนิดใดชนิดหนึ่ง

3. คำสรรพนามแยกฝ่าย

คำสรรพนามแยกฝ่าย หมายถึง คำสรรพนามที่ใช้แทนคำนามหรือคำบุรุษสรรพนามเพื่อแสดงว่ามีมากกว่าหนึ่งฝ่าย โดยแต่ละฝ่ายแยกกันแสดงอาการหรือความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำสรรพนามชนิดนี้เพียงคำเดียว ได้แก่ คำว่า “กัน” ดังตัวอย่างในบทเพลงต่อไปนี้

(5) “เธอคงลืมแล้วใช่ไหมว่าเราเคยรักกัน” (เพลงลบนานาที่มีเธอ)

(6) “ทำเหมือนฉันเป็นคนไม่มีความหมาย ที่ผ่านมานั้นเคยผูกพันกันบ้างไหม” (เพลงจริง ๆ มันก็ดี)

ตัวอย่างที่ (5) แสดงให้เห็นคำสรรพนามแยกฝ่าย คำว่า “กัน” ที่ปรากฏหลังคำกริยา “รัก” คำสรรพนามแยกฝ่ายในตัวอย่างนี้แสดงว่าต่างฝ่ายต่างมีใจผูกพันด้วยความเสน่หา และตัวอย่างที่ (6) มีคำว่า “กัน” ที่ปรากฏหลังคำกริยา คำว่า “ผูกพัน” ซึ่งแสดงว่าทั้งสองฝ่ายต่างแสดงความเป็นห่วงกังวลเพราะความรักใคร่

4. คำสรรพนามชี้เฉพาะ

คำสรรพนามชี้เฉพาะ หมายถึง คำสรรพนามที่ใช้บอกระยะใกล้ไกล ผลการวิเคราะห์บทเพลงยอดนิยมพบว่า คำสรรพนามชี้เฉพาะแบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ คำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ใกล้ คำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกล และคำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลมาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(7) “นี่แหละคือความรัก คือเสียงที่ดังข้างในหัวใจ” (เพลงนี่แหละความรัก)

(8) “ฉันเลยถอยไปอยู่ตรงนั้น ตรงที่ไม่มีใครให้กอด” (เพลงถอย)

ตัวอย่างที่ (7) แสดงให้เห็นคำสรรพนามชี้เฉพาะ คำว่า “นี่” ที่ปรากฏหน้าคำบอกมาลา “แหละ” คำว่า “นี่” ข้างต้นเป็นคำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ใกล้ ในบริบทนี้อาจหมายถึงการมีใจผูกพันกันด้วยความเสน่หา และตัวอย่างที่ (8) แสดงให้เห็นว่า คำที่ใช้กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกล คำว่า “นั้น” ซึ่งปรากฏหลังคำเชื่อมบอกความสัมพันธ์ทางสถานที่ “ตรง” คำว่า “นั้น” ในตัวอย่างดังกล่าวอาจหมายถึงสถานที่หรือบริเวณที่ไม่มีใครให้กอด

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทยสามารถจำแนกออกเป็น 4 ชนิด เรียงลำดับตามความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ คำบุรุษสรรพนาม (ร้อยละ 80.93) คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ (ร้อยละ 12.02) คำสรรพนามแยกฝ่าย (ร้อยละ 3.72) และคำสรรพนามชี้เฉพาะ (ร้อยละ 3.33) ข้อสรุปนี้แสดงให้เห็นว่าบทเพลงยอดนิยมมีแนวโน้มใช้คำสรรพนามเพื่อเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสาร ผู้รับสาร และบุคคลหรือสิ่งที่ถูกกล่าวถึง

เมื่อพิจารณารายละเอียดของคำบุรุษสรรพนาม พบว่าคำสรรพนามบุรุษที่ 2 ปรากฏมากที่สุด (ร้อยละ 38.47) เช่น คำว่า “เธอ” “คุณ” ซึ่งสะท้อนให้เห็นทิศทางการสื่อสารที่มุ่งเน้นผู้รับสารเป็นสำคัญ รองลงมาคือคำสรรพนามบุรุษที่ 1 (ร้อยละ 30.56) เช่น คำว่า “ฉัน” “เรา” ที่แสดงถึงการเปิดเผยความรู้สึก

นึกคิดและความเป็นตัวตนของผู้ส่งสาร ส่วนคำสรรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏน้อยที่สุด (ร้อยละ 11.90) เช่น คำว่า “เขา” และ “มัน” โดยทำหน้าที่อ้างอิงถึงบุคคลหรือสิ่งที่ถูกกล่าวถึง ทั้งนี้ยังพบการใช้คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ เช่น “ใคร” “อะไร” “ไหน” ซึ่งไม่บ่งชี้ความหมายให้ชัดเจนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รับสารตีความได้อย่างหลากหลาย รวมถึงคำสรรพนามแยกฝ่าย “กัน” ที่ใช้แสดงความรู้สึกร่วระหว่างสองฝ่ายโดยเฉพาะในบริบทความรัก สำหรับคำสรรพนามชี้เฉพาะ พบว่ามีการใช้คำที่สื่อถึงระยะใกล้ เช่น “นี้” “นี่” มากกว่าคำที่สื่อถึงระยะไกล เช่น “นั้น” “นั่น” หรือคำที่สื่อถึงระยะไกลมาก เช่น “นั่น” ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าผู้แต่งเพลงเน้นการสื่อสารโดยกล่าวอ้างถึงสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้มากกว่าสิ่งที่อยู่ไกลออกไป กล่าวโดยสังเขป ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า คำสรรพนามในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทยมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ทางอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดระหว่างผู้ร้องกับผู้ฟัง ตลอดจนเป็นเครื่องมือที่ช่วยถ่ายทอดความหมายและบ่งชี้ทิศทางของการสื่อสารผ่านบทเพลงด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อค้นพบที่ว่าคำบุรุษสรรพนามปรากฏใช้มากที่สุดในบทเพลงยอดนิยมของนักร้องไทยสอดคล้องกับผลการศึกษบทเพลงในภาษาอังกฤษที่พบว่าคำสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง คำว่า “I” “me” เป็นคำที่ใช้มากในเพลงสมัยนิยม (popular music) เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของบทเพลง และคำสรรพนามบุรุษที่สอง คำว่า “you” มักปรากฏในเพลงที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นเพลงยอดนิยม (Goyak et al., 2021) กล่าวได้ว่า การเลือกใช้คำบุรุษสรรพนามต่าง ๆ เช่น “ฉัน” “คุณ” “เธอ” อาจมีนัยยะในการดึงผู้ฟังให้เข้ามามีส่วนร่วมในบทเพลง ประเด็นที่น่าสังเกตคือคำสรรพนามบุรุษที่สองมีความถี่ร้อยละ 38.47 สูงกว่าคำสรรพนามบุรุษที่หนึ่งซึ่งมีความถี่ร้อยละ 30.56 ข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าเพลงยอดนิยมของนักร้องไทยเน้นการสื่อสารด้วยการพูดถึงผู้ฟังหรือคู่สนทนามากกว่าการพูดถึงตนเอง งานที่เปรียบเทียบการแปลเพลงไทย-อังกฤษ บ่งชี้ว่าการแปลบทเพลงลูกทุ่งมีการใช้คำว่า “I” แทนคำสรรพนามในภาษาไทย คำว่า “ผม” “ฉัน” “กู” และใช้คำเรียกญาติ เช่น “พี่-น้อง” เพื่อสร้างความใกล้ชิด (Opasee et al., 2024) การใช้ภาษาลักษณะนี้ในบทเพลงอาจสะท้อนถึงกลยุทธ์การสื่อสารที่ศิลปินไทยใช้เพื่อสร้างบรรยากาศและอารมณ์ร่วมในบทเพลง

การที่คำสรรพนามบุรุษที่สาม คำว่า “เขา” “มัน” มีสัดส่วนน้อย (ร้อยละ 11.90) สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเพลงที่มุ่งเน้นเรื่องเล่า (narrative) ผสานจินตนาการและความรู้สึกเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสะเทือนอารมณ์ ซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างผู้ร้องกับผู้ฟังเป็นหลัก มากกว่าการกล่าวอ้างถึงบุคคลอื่นที่ไม่ได้อยู่ร่วมในเวลานั้น ผู้ประพันธ์เพลงจึงอาจเลี่ยงการใช้คำว่า “เขา” “มัน” ยิ่งไปกว่านั้น งานวิเคราะห์เพลงสมัยนิยม (popular music) โดยใช้หลักการทางภาษาศาสตร์คลังข้อมูล (corpus linguistics) ก็พบว่าคำสรรพนามบุรุษที่หนึ่งและคำสรรพนามบุรุษที่สองเป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำมาใช้บ่อยครั้งในเพลงสมัยนิยม (popular music) เพื่อกำหนดจังหวะและอารมณ์เพลง ตลอดจนสร้างความใกล้ชิดระหว่างผู้ร้องกับผู้ฟัง (Xue & Xu, 2021)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับคำบุรุษสรรพนามในบทเพลงยอตนิยมสอดคล้องกับงานวิจัยที่บ่งชี้ว่าการใช้คำสรรพนามบุรุษที่สองในบทเพลงโดยทั่วไปช่วยสร้างความรู้สึกเชื่อมโยงทางอารมณ์และความใกล้ชิดระหว่างผู้ฟังกับเนื้อหาของบทเพลง (Packard & Berger, 2020) การเลือกใช้คำสรรพนามเหล่านี้จึงอาจไม่ใช่แค่กลวิธีในการประพันธ์เพลง แต่ยังเป็นเครื่องมือทางวัฒนธรรมที่ช่วยให้บทเพลงเข้าถึงผู้ฟังในวงกว้างและประสบความสำเร็จในเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้ การใช้คำสรรพนามบุรุษที่หนึ่งและบุรุษที่สามยังสะท้อนการเล่าเรื่องที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสาร ผู้รับสาร และบุคคลที่สาม ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของวัฒนธรรมไทยที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์และบทบาททางสังคม (Uckaradejdumrong, 2016; Rusmeecharoen, 2017)

คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ เช่น “ใคร” “อะไร” “ไหน” แม้จะมีสัดส่วนค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 12.02) แต่มีบทบาททางวาทศิลป์ในการสร้างความคลุมเครือ (ambiguity) และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังตีความได้หลากหลาย เช่น ประโยค “แต่ใครก็รู้ความจริง” ใช้คำว่า “ใคร” ซึ่งไม่ระบุตัวตนให้แน่ชัด เพื่อให้ผู้ฟังตีความและทำความเข้าใจความหมายของคำนี้ตามประสบการณ์ของตนเอง ข้อค้นพบนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการวิจัยของ Rusmeecharoen (2017) ที่พบว่าบริบทสังคมและมิติความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด-ผู้ฟัง มีอิทธิพลต่อรูปแบบการใช้คำสรรพนามในภาษาไทย ส่วนงานของ Uckaradejdumrong (2016) ช่วยอธิบายว่าการเลือกใช้คำสรรพนาม (pronominal choice) ที่แสดงความใกล้ชิด สถานภาพ และอารมณ์สามารถบ่งบอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อสาร สำหรับปริญาณีพนธ์ระดับปริญญาโทเรื่อง “การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีน” (ชมพูนุช ประชาอุสิทธิ์, 2563) ก็ยืนยันว่าการเลือกใช้คำสรรพนามร่วมกับคำเรียกขานสามารถบ่งชี้ความสัมพันธ์ทางสังคมและระดับความสนิทสนมได้อย่างชัดเจน ดังนั้น แม้คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะจะมีความถี่น้อย แต่มีบทบาทสำคัญในการเป็นช่องทางให้ผู้ฟังจินตนาการตามบทเพลงและมีความรู้สึกนึกคิดร่วมกับผู้ร้อง

คำสรรพนามชี้เฉพาะ ได้แก่ “นี้” “นี่” “นั่น” “นั้น” “นั่น” มีสัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 3.33) แต่กลับโดดเด่นในเรื่องการชี้ตำแหน่งระยะใกล้ (proximal deixis) และการชี้ตำแหน่งระยะไกล (distal deixis) ภายในบทเพลง เช่น ประโยค “นี่แหละคือความรัก” ใช้คำว่า “นี้” เพื่อบ่งชี้สิ่งที่อยู่ใกล้ผู้สื่อสาร ทำให้ผู้ฟังมีความรู้สึกที่อยู่กับปัจจุบัน ในทางตรงข้าม คำว่า “นั่น” “นั้น” “นั่น” ใช้อ้างถึงสิ่งที่อยู่ไกลออกไป เช่น “ตรงนั้น” ซึ่งอาจสะท้อนระยะห่างทางอารมณ์หรือความทรงจำด้วย การวิเคราะห์ด้านวาทศิลป์ปฏิบัติศาสตร์ (pragmatics) พบว่าคำสรรพนามชี้เฉพาะทำหน้าที่ในการระบุภักัดของพื้นที่และการสร้างความหมายร่วม (shared meaning-making) ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยสร้างทั้งความใกล้ชิดและความห่างเชิงสัญลักษณ์ (Hanks, 2009; Cutting, 2015)

ในเชิงวัฒนธรรม การเลือกใช้คำสรรพนามในบทเพลงยอตนิยมของนักร้องไทยยังสะท้อนถึงโครงสร้างอำนาจและลำดับชั้นทางสังคม เช่น การเลือกใช้คำสรรพนามที่สุภาพหรือไม่สุภาพ การใช้คำแทนบุคคลเพื่อแสดงความใกล้ชิดหรือระยะห่าง ตลอดจนการใช้คำสรรพนามที่แยกฝ่ายหรือชี้เฉพาะ ล้วนเป็นการแสดงออกถึงสถานภาพ ความสัมพันธ์ และอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดกับผู้ฟัง (Simpson, 1997;

Uckaradejdumrong, 2016) ดังนั้น การใช้คำสรรพนามในบทเพลงไทยจึงเป็นภาพสะท้อนของพลวัตทางสังคม วัฒนธรรม และความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในสังคมไทยร่วมสมัย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างข้อมูลไปยังบทเพลงในหลายยุคสมัยหรือหลายแนวเพลง เช่น เพลงลูกทุ่ง เพลงเพื่อชีวิต เพลงพื้นบ้าน เพลงแร็ป และเพลงป๊อป เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการใช้คำสรรพนามในเชิงประวัติศาสตร์หรือเชิงวัฒนธรรม

2. ควรพิจารณาปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม และเพศสภาพของนักร้องหรือนักประพันธ์เพลงว่ามีผลต่อการเลือกใช้คำสรรพนามอย่างไร เช่น เพศของนักร้องอาจสัมพันธ์กับการใช้คำว่า “ฉัน” “ผม” หรือ “เรา”

เอกสารอ้างอิง

- ชมพูชัช ประชาญสิทธิ์. (2563). การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณฐ อังศุวิริยะ, บุษกร โกมลตรี และ จตุพร เพชรบุรณ์. (2563). กลวิธีการใช้ภาษาและความเชื่อในเรื่องความรักที่ปรากฏในบทเพลงไทยสากลปัจจุบัน. *วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(2), 155-184.
- นพวรรณ พันธุ์เมธา. (2559). *ไวยากรณ์ไทย*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญญา ตรีวิวัฒน์กุล, สกาวรุ่ง สายบุญมี และ นันธิดา จันทรางศุ. (2567). การศึกษาเพลงนมัสการร่วมสมัยของ W501 ช่วงปีพุทธศักราช 2557-2564. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 26(1), 87-101.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์. (2557). *ระเบียบวิธีวิจัยการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาภรณ์ เจริญบุตร, สันติภาพ บรรชิต และ อภิสิทธิ์ บุญโสดากรณ์. (2567). แนวคิดเรื่องความรักในบทเพลงยอดนิยมของเทย์เลอร์ สวิฟต์. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, 12(1), 85-95.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2566). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. <https://dictionary.apps.royin.go.th>
- วิจิตรนัฏ ภาณุพงศ์ และ อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล. (2552). ประโยค. ใน วิจิตรนัฏ ภาณุพงศ์ และคณะ, *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3: ชนิดของคำ วลี ประโยค และสัมพันธ์สาร*. สถาบันภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศุภศิลป์ ธรรมดิษฐ์. (2566). การสื่อสารความหมาย “มือที่สาม” ในเพลงไทยสมัยนิยม พ.ศ. 2527-2566 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อาอีซะห์ เชื้อชาติ และคณะ. (2568). การวิเคราะห์คำสแลงที่ใช้ในเนื้อเพลงยอดนิยมบน TikTok บิลบอร์ดชาร์ต. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(2), 134-147.

- Cutting, J. (2015). *Pragmatics: A resource book for students* (3rd ed.). Routledge.
- Frith, S. (2004). *Popular music: Critical concepts in media and cultural studies*. Routledge.
- Goyak, F., Muhammad, M. M., Khaja, F. N. M., Zaini, M. F., & Mohammad, G. (2021). Conversational mental verbs in English song lyrics: A corpus-driven analysis. *Asian Journal of University Education (AJUE)*, 17(1), 222-239.
- GW. (2022). *Music streaming in Asia-Pacific: 8 unskippable statistics for brands*. GWI Blog. <https://www.gwi.com/blog/music-streaming-apac>
- Hanks, W. F. (2009). Fieldwork on deixis. *Journal of Pragmatics*, 41(1), 10–24.
- Jaitiang, T., Kabmala, M., & Chansanam, W. (2023). Development of Ontology for Thai Country Songs. *Journal of Information Science Theory and Practice*, 11(1), 79-88.
- Masiri, P. (2024). The relationship of music and society: Concept to study, influence of social structure and social change. *CONNEXION: Journal of Humanities and Social Sciences*, 13(1), 109-122.
- MusicPressAsia. (2022). *Joox launches new karaoke feature*. MusicPressAsia. <https://www.musicpressasia.com/2022/02/11/joox-launches-new-karaoke-feature/>.
- Negus, K. (1996). *Popular music in theory: An introduction*. Polity Press.
- Opasee, W., Boontam, P. (2024). A comparative corpus-driven study of Thai and English country songs. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 17(2), 69-94.
- Packard, G., & Berger, J. (2020). Thinking of You: How Second-Person Pronouns Shape Cultural Success. *Psychological Science*, 31(4), 1-10.
- Perez, B. (2016). *Tencent's Joox music streaming service proves a hit across Asia South China Morning Post*. <https://www.scmp.com/tech/china-tech/article/2046842/tencents-joox-music-streaming-service-proves-hit-across-asia>
- Richardson, J. T. E. (2011). *Analysing popular music: Theory, method and practice*. In A. Bennett & B. Waksman (Eds.), *The SAGE Handbook of Popular Music* (pp. 36–54). SAGE.
- Ruenglertsilp, E. (2024). Thai Rap Songs Through the World Englishes Approach: Code-Switching and Nativization. *Manusya: Journal of Humanities*, 27(1), 1-23.
- Rusmeecharoen, T. (2017). Pronominal reference in Standard Thai: Mirror of interpersonal relationships and socio-cultural perspectives in Thai society. *Vacana*, 5(2), 70-103.

- Sawangchot, V. (2025). *Made in Thailand: Studies in popular music*. Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781003145622>
- Simpson, R. C. (1997). Metapragmatic Discourse and the Ideology of Impolite Pronouns in Thai. *Journal of Linguistic Anthropology*, 7(1), 38-62.
- Uckaradejdumrong, P. (2016). A systemic functional approach to analyzing Thai pronouns. *SAGE Open*, 6(3), 1–16.
- Xue, H., & Xu, J. (2021). A corpus-based study of personal pronouns in English pop songs. *Theory and Practice in Language Studies*, 11(3), 300–309.